

บทที่ 4

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การบริโภคอาหารที่เจ็บป่วยด้วยสารปรุ่่งแต่งที่อันตรายจัดได้ว่าเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาหนึ่ง ที่มีผลต่อสุขภาพอนามัยของผู้บริโภคเป็นอย่างมาก การคุ้มครองผู้บริโภคให้ปลอดภัยจากอันตรายที่เกิดจากการบริโภคอาหารที่มีสารปรุ่่งแต่งจึงเป็นความรับผิดชอบของนักสิ่งแวดล้อมศึกษา ที่จะใช้กระบวนการของสิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลไปในทางที่เหมาะสมซึ่งอาจกระทำได้หลายทาง ทั้งทางสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ สื่อบุคคล หน่วยงานที่รับผิดชอบในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ รวมทั้งจากครูผู้สอนในหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงศึกษาการรับข่าวสารและพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีสารปรุ่่งแต่งของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นกลุ่มเยาวชนที่จะเจริญเติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของชาติต่อไป ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการให้ข่าวสารและการจัดการเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเกี่ยวกับอาหารที่มีสารปรุ่่งแต่งที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อเป็นการปลูกฝังให้มีพฤติกรรมการบริโภคที่ดี เพื่อคุณภาพชีวิตในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาการรับข่าวสารเกี่ยวกับอาหารที่มีสารปรุ่่งแต่งและพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีสารปรุ่่งแต่ง ตลอดจนศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีสารปรุ่่งแต่งและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตจังหวัดขอนแก่น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ สังกัดเทศบาลเมืองและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สังกัดละ 3 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 ห้องเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำแบบสอบถามไปส่งให้กลุ่มตัวอย่างและรับกลับด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากทางโรงเรียนให้ช่วยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 674 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยใช้ค่าสถิติร้อยละ เพื่อจำแนกลักษณะกลุ่มตัวอย่าง ใช้ไค สแควร์ (Chi-square) ทดสอบความแตกต่างของการรับข่าวสารและพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีสารปรุงแต่งของเพศชายหญิง และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนการจำแนกหมู่ในการหา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีสารปรุงแต่ง (Analysis of VAriance และ Multiple Classification Analysis)

สรุปผลการวิจัยและอภิปราย

1. การรับข่าวสาร เกี่ยวกับการบริโภคอาหารที่มีสารปรุงแต่ง

ผลการวิจัยพบว่า นัก เรียนชายและหญิงรับข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคอาหารที่มี สารปรุงแต่งจากสื่อมวลชนทางโทรทัศน์สูงสุดร้อยละ 95 และรับข่าวสารจากสื่อบุคคลคืออาจารย์ ร้อยละ 87 และพบว่านัก เรียนชายและหญิง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการรับ ข่าวสารทั้งจากสื่อมวลชนและจากสื่อบุคคล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโทรทัศน์เป็นแหล่งข่าวที่ทันสมัย และนัก เรียนให้ความสนใจมากที่สุด ส่วนรับสื่อบุคคลที่ได้รับจากอาจารย์มากที่สุดอาจเป็นเพราะว่า ในหลักสูตรระดับประถมศึกษาที่ หนึ่งหรือสอง ก็เกี่ยวข้องกับเรื่องอาหารบรรจุผู้และผู้และนัก เรียนได้รับความรู้จากครูผู้สอนในห้องเรียน

2. ความน้อยในการรับข่าวสาร เกี่ยวกับการปรุงแต่งอาหาร

ผลการวิจัยพบว่านัก เรียนชายและหญิงรับข่าวสาร เป็นประจำจากโทรทัศน์สูงสุด และจากจดหมายข่าว แล่ขบลิ้ง น้อยที่สุด วัตถุประสงค์ในการศึกษานัก เรียนชายสูงกว่านัก เรียนหญิงเล็กน้อย แต่ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าจดหมายข่าวและแล่ขบลิ้งของหน่วยงาน ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีการเผยแพร่ค่อนข้างน้อยและไม่ทั่วถึง

3. การมีสารปรุขมเพื่ออาหาร

ผลการวิจัยพบว่าในด้ว เ็อนของนัก เรียนหลายส่วนในผู้มีการปรุขมอาหารรับประทานทุกวัน ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่ามีตามธรรมชาติของด้ว เรียนช่วยมีการศึกษาสูงกว่าด้วตามธรรมชาติของนัก เรียนหญิงจึงทำให้มีความระมัดระวังในการที่จะซื้ออาหารรับประทาน

การมีสารปรุขมด้วในด้ว เ็อนและการมีสารปรุขมด้วอาหารพบว่า ในด้ว เ็อนของนัก เรียนส่วนในผู้จะมีสารปรุขมด้วอาหารประเภทน้ำปลามากที่สุด รองลงมา เป็นผงชูรส และในการปรุขมอาหารมีการมีสารปรุขมด้วอาหารเป็นประจําคือ น้ำปลามากที่สุด รองลงมาคือผงชูรส ส่วนในด้ว เ็อนสายชู จะมีการใช้เป็นบางครั้ง สำหรับซื้อส่วนผสมอาหารและสารเคมีพูด พบว่าในด้ว เ็อนและการมีสารปรุขมอาหารน้อยมาก ทั้งนี้อาจสรุปได้ว่านัก เรียนส่วนในผู้มีความรู้และค่าจ้างถึงอันดับรายการการบริโภคสารปรุขมด้วอาหาร

การเลือก ซื้อสารปรุขมด้วอาหารและการซื้อ ผงชูรสกลอนในน้ำปลาพบว่า นัก เรียนหญิงที่เข้ารับการเลือก ซื้อสารปรุขมด้วอาหารและการซื้อ ผงชูรสกลอนในน้ำปลาสูงกว่านัก เรียนชาย ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่ามีนัก เรียนหญิงมีความละเอียดและพิถีพิถันมากกว่านัก เรียนชาย

สำหรับการศึกษา ผงชูรสมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรมก่อนซื้อสินค้า พบว่า นัก เรียนชายหญิงส่วนในผู้จะซื้อ ผงชูรสมาตรฐานสินค้าก่อนซื้อทุกครั้ง ซึ่งอาจเป็น เพราะนัก เรียนได้ศึกษาสารเกี่ยวกับตรามาตรฐานสินค้าจากสื่อต่าง ๆ ตามตัวนั่นเอง

4. การเก็บรักษาอาหารประเภทต่าง ๆ

ผลการวิจัย พบว่า ครอบครัของนัก เรียนชายหญิงส่วนในผู้นิยม เก็บรักษาอาหารประเภทต่าง ๆ ไว้ในตู้เย็น ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่ามีปัจจุบันนี้แล้วครอบครัจะมีตู้เย็นไว้ประจําบ้าน และการเก็บรักษาในตู้เย็นก็เป็นภาครวมอาหารที่ถูกต้องวิธีหนึ่ง

5. การตัดสินใจซื้อหรือเลือกรับประทานอาหาร

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายและหญิงร้อยละ 91.5 ที่ไม่รับประทานอาหารโดยยึดคุณค่าอาหารเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจอันดับแรก รองลงมาร้อยละ 83.5 ที่ได้ความสำคัญในเกณฑ์ของราคาที่ยาและร้อยละ 80.0 ที่ตั้งงบประมาณที่มีอยู่เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจอันดับที่สาม ซึ่งสรุปได้ว่าคุณค่าของอาหารและรายได้ เป็นเกณฑ์สำคัญในการตัดสินใจซื้อหรือเลือกรับประทานอาหาร ที่มีโอกาสเป็น เพราะที่นักเรียนมีความรู้เรื่องคุณค่าของอาหารและได้รับเงินจำนวนจำกัดจากบิดามารดา

6. ประเภทของอาหารหรือขนมที่เลือกซื้อหรือรับประทานบ่อย

อาหารหรือขนมที่นักเรียนซื้อรับประทานบ่อยที่มีโอกาสได้รับสารปรุงแต่งอาหาร และขนมเหล่านี้ได้เลือกมาใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 28 ชนิด โดยกำหนดระดับคะแนนผู้ที่มีพฤติกรรมการซื้อที่ถูกต้องคือ ไม่ซื้ออาหารที่มีสารปรุงแต่งได้ 2 คะแนน ซื้อบางครั้งได้ 1 คะแนน และซื้อประจำได้ 0 คะแนน หรือไม่ได้คะแนนเลย ผลการศึกษานักเรียนสาวมีคะแนนเฉลี่ยที่สูงกว่านักเรียนหญิงเล็กน้อย แต่ไม่ปรากฏความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลจากคะแนนแสดงให้เห็นว่าแนวโน้มการบริโภคอาหารที่มีสารปรุงแต่งของนักเรียนมีแนวโน้มไปในทางที่ถูกต้อง

7. การศึกษาคำแนะนำที่รณรงค์ทางพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีสารปรุงแต่งและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีสารปรุงแต่งของนักเรียนและปัจจัยที่เกี่ยวข้องได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์โดยใช้ Multiple Classification Analysis (M-CA) และ Analysis of Variance เป็นสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ การศึกษาพบว่า เพศ จำนวนเงินที่นำมาใช้บริโภค การนำอาหารมารับประทานที่โรงเรียน การรับข่าวสารและการใช้สารปรุงแต่งในอาหาร เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการอธิบายพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีสารปรุงแต่งของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

